

Kategorie: Úřední slídl

Vítěz za rok 2023: Policie ČR za provoz Informačního systému Digitální podoba osob

V létě minulého roku bylo odhaleno, že Policie ČR již téměř rok provozuje utajeně informační systém Digitální podoba osob (IS DPO), který má sloužit k biometrické identifikaci osob zejména na fotografiích. K provozu systému neměla před jeho spuštěním v rozporu se zákonem zpracované zhodnocení dopadu do soukromí (DPIA) a chybí i dostatečný právní základ pro jeho provoz. Policie navíc reagovala nepravdivými tvrzeními, že o systému dopředu informovala. Používání systému je dalším příkladem netransparentního a svévolného přístupu policie k využívání nových technologií.

Podle zjištěných informací Policie ČR systém provozuje od srpna 2022. Systém funguje tak, že porovnává tvář osoby na vložené fotografii s tvářemi všech osob, respektive s jejich vektorovými charakteristikami v takzvané referenční databázi. Zdrojem těchto fotografií jsou zejména dva registry – evidence občanských průkazů a evidence cestovních dokladů. Celkem se jedná o cca 20 milionů digitálních fotografií v referenční databázi.

Databázi digitálních fotografií získaných ze státních registrů může policie držet podle ustanovení § 66a zákona o policii, který je účinný od roku 2019. Právě na něj se pak policie odvolává jako na údajný právní základ pro použití IS DPO. Faktem nicméně je, že zákon nic neříká o tom, že by byla policie oprávněna provozovat jakýkoli systém pro biometrickou identifikaci osob. Výklad policie, podle něž v podstatě může využívat jakýkoli technologický nástroj k analýze dat, která zpracovává, je nepřijatelný. Dovedeno do důsledků by takový přístup otevíral prostor pro využití v podstatě jakékoli technologie, která se dostane na trh. V kombinaci s chronickým ignorováním povinného hodnocení dopadu na soukromí ze strany Policie ČR se jedná o nebezpečné nakročení k totalitnímu státu.

Bohužel tento přístup policie k využívání technologií není ojedinělý. Již dvě desítky let je provozován systém v současnosti nazvaný Centrální automatická kontrola vozidel (CAKV), který ukládá fotografie a další údaje o průjezdech všech automobilů pod kontrolními body. Ani zde nenajdeme žádný právní předpis, který by tento způsob sběru a zpracování dat výslovně upravoval. Dalším příkladem je pak třeba fungování kriminalistické databáze DNA regulované pouze neveřejným pokynem policejního prezidenta.

Nejde však o jediný prohřešek policie v souvislosti s IS DPO. Policie měla totiž v souladu s § 37 zákona o zpracování osobních údajů vyhotovit ještě před spuštěním takového systému tzv. posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (DPIA). Stejně jako v případě biometrického identifikačního systému na Letišti Václava Havla Policie ČR tento dokument před spuštěním zpracování nepřipravila. Z dokumentu, který byl policií předložen, je zjevné, že byl dokončen až v červenci 2023, tedy téměř rok poté, co systém už byl v provozu a zřejmě v reakci na mediální odhalení jeho provozu. Jde o celkem evidentní porušení zákona.

Za zmínku stojí i reakce policie na odhalení, kdy policie nepravdivě tvrdila, že se systémem byl údajně seznámen Výbor pro lidská práva a technologie Rady vlády pro lidská práva. O systému pak zástupci policie neinformovali ani na semináři k využití biometrie v Poslanecké sněmovně, který byl organizován v červnu 2022, tedy dva měsíce před spuštěním systému.

Oceněním bychom tak rádi znovu upozornili na problémy v přístupu vedení Policie ČR k využívání nových technologií, které se jeví jako systémové a měly by zajímat jak regulační orgány, tak vládu a zákonodárce.

Zdroje:

- <https://digitalnisvobody.cz/blog/2023/07/12/tz-policie-jiz-temer-rok-vyuziva-analyticky-nastroj-na-rozpoznavani-tvari-podrobnosti-jeho-fungovani-ale-pred-verejnosti-taji/>
- https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/policie-face-recognition-sledovani-rozpoznavani-obliceju_2308181115_cib
- <https://digitalnisvobody.cz/blog/2023/08/18/cesky-system-na-rozpoznavani-tvari-mame-dalsi-varku-zacernenych-dokumentu/>
- <https://digitalnisvobody.cz/blog/2023/07/21/policie-nemluvi-pravdu-kdyz-tvrdi-ze-o-biometrickem-systemu-dopredu-informovala/>